Factsheet · Bouwsteen 2 · Zelfregie en herstel

Netwerk ervaringsdeskundigheid

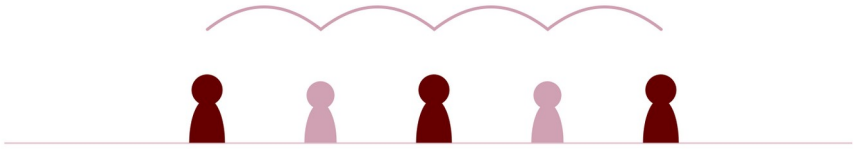
Eigen ervaring met psychische problemen en herstel, een belangrijke bron van kennis.

Ervaringsdeskundigheid in Drenthe: waar staan we, en hoe ziet de Drentse droom eruit?

Ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid blijven nog te vaak onbenut als gelijkwaardige bron van kennis, naast wetenschappelijke kennis en praktijkkennis. Ervaringsdeskundigheid maakt de zorg persoonsgerichter en herstelgerichter. Iedereen kan in zijn leven te maken krijgen met psychische kwetsbaarheid: bij zichzelf, bij kinderen, ouders, partners of belangrijke anderen.

In Drenthe werken ongeveer 45 ervaringsdeskundigen binnen zorg en welzijn. Te weinig om een dekkend netwerk van zelfregie- en herstelinitiatieven te bouwen, en te weinig voor de verwachte toename van de vraag rondom verkennende gesprekken en het ontwikkelen van beleid.

Dit tekort kunnen we alleen samen oplossen.

Wat is het netwerk ervaringsdeskundigheid

Een netwerk waarin naast professioneel opgeleide ervaringsdeskundigen ook inwoners en professionals met ervaringskennis bij elkaar gebracht worden. Zodat ze vindbaar zijn en ingezet kunnen worden voor herstelinitiatieven, gemeenten, welzijn, zorg en onderwijs.

Ervaringsdeskundigen ondersteunen inwoners in zelfregie- en herstelinitiatieven, schuiven aan bij verkennende gesprekken en complexe casussen, geven trainingen en voorlichting, en adviseren bij beleid en kwaliteit. Ze begeleiden ook nieuwe ervaringsdeskundigen. Herstelinitiatieven zijn daarbij de plek waar mensen elkaar vinden, leren en werken.

Ervaring, ervaringskennis, ervaringsdeskundigheid

Ervaring

Een persoonlijke gebeurtenis die je meemaakt, zoals psychische problemen, een scheiding, verlies of armoede.

Ervaringskennis

De inzichten en wijsheid die je opdoet door te leren omgaan met je kwetsbaarheid en je herstelproces. Door reflectie en contact met anderen maak je die kennis overdraagbaar en waardevol.

Ervaringsdeskundigheid

Het beroepsmatig inzetten van die kennis, om inwoners, teams en organisaties persoons- en herstelgerichter te maken.

Professionals met ervaringskennis

Eén op de drie professionals draagt ervaringskennis met zich mee. Wie die kennis bewust inzet, maakt de zorg herstelgerichter en helpt het stigma rond mentale gezondheid verminderen.

Organisaties benutten nog nauwelijks de ervaringskennis van professionals.

De opgave in getallen

Wat er is, wat er nodig is, en waar we naartoe willen

~45
ervaringsdeskundigen werken nu in Drenthe, samen ongeveer 30 fte

13 fte
hebben we er minimaal bij nodig, om de zelfregie- en herstelinitiatieven in Drenthe te ontwikkelen

2028
de droom: ervaringskennis als gelijkwaardige bron van kennis, naast wetenschappelijke kennis en praktijkkennis

Vier lijnen waarlangs we bouwen

Verbinden

We brengen ervaringsdeskundigen, inwoners, professionals en organisaties met elkaar in contact, en bouwen zo aan één provinciaal netwerk.

Opleiden

Herstelinitiatieven worden stage-, leer- en ontwikkelplek voor het ontsluiten van ervaringskennis. Voor ervaringsdeskundigen op niveau 2 tot en met 5, en voor zorgprofessionals met ervaringskennis op niveau 6.

Benutten

We zetten ervaringskennis breed in: voor zelfregie- en herstelinitiatieven, verkennende gesprekken en complexe casussen, het geven van training en voorlichting, en het adviseren bij beleid en kwaliteit.

Leren

Een provinciaal lerend netwerk waarin kennis wordt gedeeld en methodieken ontstaan, ondersteund door een digitale plek om elkaar te vinden.

Wat vragen we van jou

Het tekort aan ervaringsdeskundigen lossen we alleen samen op. Dat doen we door te beginnen met:

GEMEENTEN

Maak ruimte!

- Neem de inzet en ontwikkeling van ervaringsdeskundigheid expliciet op in je opdrachtgeverschap, subsidie en inkoop, als ontwikkelopdracht.
- Breng in beeld welke inwoners vanuit bijstand of Participatiewet hun ervaring willen inzetten. Houd rekening met draagkracht en met de angst om een uitkering te verliezen.
- Kijk wie je lokaal nodig hebt: UWV, arbeidsmarktregio, welzijn, zorg, onderwijs en inwonersinitiatieven.

ZORG- EN WELZIJNSORGANISATIES

Deel en maak ruimte!

- Maak het mogelijk dat je huidige ervaringsdeskundigen zich vier tot acht uur per week aan het netwerk verbinden.
- Bied meer BBL- en stageplekken aan voor ervaringsdeskundigen.
- Neem ervaringsdeskundigen in opleiding aan, op niveau 2 tot en met 6.
- Maak ruimte voor het ontsluiten van ervaringskennis bij je andere professionals.

ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT

Faciliteer en bouw mee!

- Werk mee aan leer-werkconstructies voor ervaringsdeskundigheid.
- Onderzoek met ons of ervaringsdeskundige een kansrijk beroep kan worden in deze arbeidsregio. Dan komt een opleiding financieel binnen bereik.
- Zorg dat studenten en pas afgestudeerden hun weg vinden naar de Drentse herstelinitiatieven.

Hoe gaat het verder

Q4 2026	Elke organisatie brengt in beeld welke ervaringsdeskundige inzet zij gaat leveren aan het netwerk, en hoeveel ervaringsdeskundigen zij extra kan opleiden. Het coördinatiepunt wordt ingericht, en het werkproces om vraag en aanbod bij elkaar te brengen. We vergroten de instroom van nieuwe ervaringsdeskundigen door kandidaten, opleidingen en organisaties te verbinden. En we organiseren volhoudbare financiering voor de coördinatie van het netwerk.
2027	Het netwerk groeit mee met de herstelinitiatieven. De aandacht verschuift naar opschaling, naar het breder ontsluiten en benutten van ervaringskennis, en naar volhoudbare financiering voor de coördinatie van het netwerk.
2028	Ervaringskennis is een gelijkwaardige bron van kennis, naast wetenschappelijke kennis en praktijkkennis, binnen de organisaties die verbonden zijn aan de Gezonde Marke.

Wat lastig is en vraagt om lef

Wie ervaringsdeskundigheid serieus neemt, moet de grenzen van zijn eigen systemen opzoeken. Dat betekent:

- Nadenken over welke impact ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid mag maken op cliënt-, team- en organisatieniveau.
- Ruimte maken in functiehuizen voor de inzet van ervaringsdeskundigen op niveau 2 tot en met 6.
- Ruimte maken in je stagebeleid om specifiek op te leiden voor de zelfregie- en herstelinitiatieven.
- Ruimte maken binnen de inkoopafspraken met gemeenten en zorgverzekeraars over de vergoeding van de inzet van ervaringsdeskundigen.
- Ruimte maken voor de ervaringskennis van zorgprofessionals.

Meer weten of meedoen?

BOUWSTEENCOÖRDINATOR

Ginette Hendriks

Bouwsteencoördinator zelfregie en herstel · Gezonde Marke

ginette.hendriks@gezondemarke.nl

MEER LEZEN

Plan van aanpak

Het plan van aanpak Dekkend Netwerk van Ervaringsdeskundigheid, de bestuurlijke samenvatting en de organisatiescan zijn bij Ginette op te vragen.

Bouwsteen 2 maakt deel uit van de coalitie mentale gezondheid Drenthe, onderdeel van de Gezonde Marke. Dit is een brede beweging van organisaties die samenwerken aan een gezond en vitaal Drenthe.